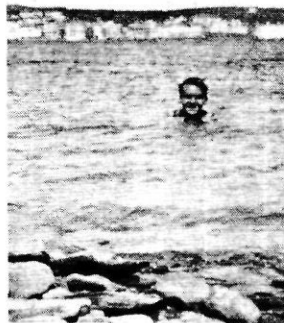

García Lorca entre nosaltres

No hauríem de deixar passar el centenari del naixement de Federico García Lorca sense recordar la seva vinculació amb les terres gironines. L'any 1925, fou convidat per Salvador Dalí a passar la Setmana Santa a Figueres i a Cadaqués. Hostatjat a la casa familiar de la platja d'Es Llané, va passejar vora el mar i sota les oliveres, va navegar fins al cap de Creus, va cantar caramelles amb els homes del poble, va provar els crespells amb garnatxa i la mona de Pasqua. Dalí i Lorca s'arribaren fins a Empúries i, el dijous sant, assistiren a la funció litúrgica de la catedral de Girona. Impressionat pel contrast entre la pedra gironina i la mar empordanesa, el poeta va escriure a Manuel de Falla: «*He pasado una magnífica Semana Santa con oficios en la catedral de Gerona y ruido de olas latinas*». A Cadaqués, un vespre, en el menjador de la casa presidit per una imatge barroca de la Verge, Lorca va llegir per primer cop, en estrena absoluta, el drama *Mariana Pineda*. La lectura es repetí més tard a la notaria Dalí de Figueres, i el pare del pintor va organitzar, a la Rambla, una audició de sardanes de Pep Ventura que van commoure i captivar el seu hoste.

Fruit d'aquesta primera estada són algunes obres de Dalí i molts dibuixos de Lorca, dedicats majoritàriament a Anna Maria Dalí, així com les cartes que li escriuria les setmanes següents, amb descripcions nostàlgiques del poble: «*Pienso en Cadaqués. Me parece un paisaje eterno y actual, pero perfecto. El horizonte sube construido como un gran acueducto; los peces de plata salen a tomar la luna...*» L'any següent, a la *Revista de Occidente*, va aparèixer l'Oda a Salvador Dalí, que conté l'evocació lorquiana de Cadaqués:

«*Cadaqués, en el fiel del agua y la colina,
eleva escalinatas y oculta caracolas.
Las flautas de madera pacifican el aire.
Un viejo dios silvestre da frutos a los niños.*

*Sus pescadores duermen, sin ensueño, en la arena.
En alta mar les sirve de brújula una rosa.
El horizonte virgen de pañuelos heridos
junta los grandes vidrios del pez y de la luna.»*

El 1927, any de l'estrena de *Mariana Pineda* a Barcelona, a càrrec de Margarida Xirgu i amb decorats de Dalí, Lorca tornà a Cadaqués i hi sojornà llargament. De dia, escrivia *El sacrificio de Ifigenia*; de nit, recitava versos i cantava cançons andaluses. Anna Maria Dalí, fascinada pel poeta, barreja en el seu llibre de memòries aquestes dues estades i recorda Lorca com una aparició matinal en el marc d'una porta, amb el teló de fons d'un mar vermell i daurat, amb la pell i els cabells «tenyits amb la porpra que regalima l'aurora». Duia una branca de corall encesa per la llum del moment, «unida a les magentes de l'hora matutina», i la diposità a la mà de la Verge barroca que presidia el menjador. Molt temps després, demostrava en una carta que no havia oblidat l'episodi: «*Vendrá el amanecer a poner encendido el coral que la Virgen tiene en la mano*».

La catedral de Girona, les ruïnes d'Empúries, les sardanes de Figueres, les cales de cap de Creus, la màgia de Cadaqués, juguen un paper breu però intens en la llegenda i la glòria de Federico García Lorca.

NARCÍS-JORDI ARAGÓ

Imatges de García Lorca a Cadaqués com a hoste dels Dalí (1925)